

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articole și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

PARĂ DĂTĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266

Nr. 6345/1914.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs pentru deplinirea catedrei vacante de limba și literatura română și limba și literatura germană dela institutul pedagogic român gr.-or. din Arad.

Beneficiul împreună cu aceasta catedră este următorul:

1. Salăr fundamental de 2600 cor., în caz de aplicare definitivă, iar în caz de aplicare provizoră 2200 cor.
2. Cvinevenalele (6), de câte 200 cor.
3. Bani de cortel 800 cor., respective pe timpul aplicării provizore numai 600 cor.
4. Participare la fondul de penziune conform dispozițiilor statutare.

Dela profesori se cere să aibă cvalificația pentru profesorii dela preparandia de stat, precum și cvalificația conform §-lui 122 punct 10 din Statutul organic.

Recursele sunt a se adresă Consistorului român gr.-or. din Arad, în **30 zile** dela prima publicare a acestui concurs.

Recursele sunt a se ajusta cu următoarele documente și informațiuni:

- a) Autobiografia, pe scurt, a recurentului;
- b) Atestat de botez, din matricula bisericească, din care să se vadă, că respectivul recurent e român de religie gr.-or.;
- c) Atestat despre cvalificația recurentului;
- d) Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară, pentru cazul, că recurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un institut de învățământ.
- e) Eventualele dovezi despre activitatea literară a recurentului.

Arad, din ședința consistorială dela 6/19 noembrie 1914.

Consistorul român gr.-or.
din Arad.

In chestia de actualitate.

„Telegraful Român“ dă următorul comunicat oficial:

„Cu privire la chestiunea mult discutată a restaurării corporațiilor noastre bisericești, la parohii, protopresbiterate și eparhii; putem să facem astăzi următoarele comunicări:

Încă înainte de a deschide discuția în publicitate asupra acestei chestiuni cu adevărat de mare însemnătate, Escelența Sa, Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit al nostru *Ioan Mețianu*, s'a adresat Escelenței Sale, Domnului ministru de culte și instrucțiune publică, *Dr Iankovich Béla*, făcându-i comunicarea oficioasă, că în biserica noastră toate corporațiile din parohii, protopresbiterate și eparhii, au să fie restaurate prin alegere nouă la începutul anului 1915, pretutindenea, în întreaga metropolie, și rugându-l, să binevoiască a luă aceasta la cunoștință, pentruca nu cumva din cauza stărilor esecțiionale în cari ne aflăm, alegerile să fie împedecate din partea administrațiunii politice a țării.

La aceasta notificare răspunsul a sosit zilele trecute și e de cuprinsul, că *guvernul ia cu aprobare la cunoștință notificarea făcută*, și astfel alegerile se pot face pretutindenea, fără pedecă“.

Cu toate aceste dăm loc și părerilor părintelui asesor consistorial *Gheorghe Tulbure*, spre a rămâne act istoric discuțiunea ce s'a deschis asupra restaurării corporațiilor bisericești în rășboiu.

„O chestiune de actualitate“.

— Opinie separată. —

Dacă amicul meu, păr. *Lupaș*, pe care l'am considerat totdeauna de un spirit progresist în sânul bisericii, ar fi lansat ideea, că congresul național-bisericesc ar fi bine să se țină în fiecare an — nu m'aș fi mirat din cale afară. Iată omul cu idei avansate — aș fi zis — care caută căi și mijloace ca să ajungem la o controlă mai intensivă și la o conducere tot mai unitară în viața noastră bisericească.

Văzând însă cum dsa — părăsindu-și pe un moment domeniul indeletnicirilor istorice-literare — s'a coborât în atmosfera problemelor de administrație bisericească, tentat de dorul de a suci niște §§-i din Statutul organic, mărturisesc, că am rămas cam surprins. Cu atât mai surprins, cu cât pe terenul acesta păr. Lupaș mi-se înfățișează ca reprezentantul unor *concepții arbitrare* și ca apărătorul unui punct de vedere *extrem de oportunist*.

Motivul acesta, de ordin principiar, mă determină ca, față de părerea abordată de dsa în Nr. 122 al »Telegrafului Român« cu privire la restaurarea corporațiilor reprezentative ale bisericii, să-mi descopăr și eu opinia în chestie. O voi face cu toată francheța și obiectivitatea cuvenită.

Punctul meu de vedere diferă radical, este contrar chiar celui reprezentat de păr. Lupaș. Iată pentru ce:

E adevărat, că sute de mii din credincioșii noștri în prezent sunt pe câmpul de luptă. Dar tot atât de adevărat este, că ținerea sinoadelor parohiale nu se face în regulament atârătoare de prezența totalității sau a majorității membrilor. Dinpotrivă, *în caz de necesitate* sinodul parohial se poate ține și cu atâția membri, din câți este compus comitetul parohial. (§. 10 din regulament). În urmare numai acolo nu se vor putea ține sinoadele parohiale, unde nu vor fi rămas acasă nici 20—25 de membrii. Dar atâția oameni cu drept de vot așa cred, că vor fi rămas și în cel din urmă sat. Iar aceștia nu vor fi exclusiv »bătrânii și neputincioșii«, ci de fapt sunt bărbații dela 42 ani în sus, așadar oamenii cei mai maturi și mai așezați la fire, cari prin chiar vârsta și starea lor sufletească de acum, ne dau mai multă garanță, că se vor feri de scene sgomotoase, proprii a provoca amestecul organelor streine. Iar dacă din considerațiuni de echitate absența membrilor îndepărtați se aduce de motiv pentru neținerea sinoadelor electorale din ăst an, atunci păr. Lupaș ar trebui să ne asigure, că cei aflători în luptă se vor întoarce acasă, toți întregi și sănătoși. Contrarul este însă mult mai verosimil.

Celalalt motiv, cu care se justifică atitudinea pasivă observată de factorii competenți ai bisericii în chestiunea alegerilor pentru congres, este starea de războiu și teama de agitații în popor, cari ar putea să dea anză la ingerența unor organe din afară.

Așa cum e prezentat, nici motivul acesta nu-l putem privi de argument hotăritor.

Stările actuale sunt, ce e drept, agitate și nervoase în Europa întreagă, nu numai la noi. Cu toate acestea eu cred, că războiul în sine n'are de a face cu viața noastră bisericească.

Dușmanul țării este departe, prin urmare de o *forță majoră*, care ar împiedeca în mod brusc funcționarea organelor bisericii, nu poate fi vorba.

Guvernul a oprit ce-i drept adunările populare și alte întruniri de caracter social și politic, dar nu știm nici un caz de opreliște a vreunui sinod parohial. Dinpotrivă. Dela izbucnirea resbelului încoace s'au ținut mai multe sinoade, în cari s'au ales *preoți și învățători* și pe cari nime nu le-a conturbat, deși obișnuitele valuri de agitație de sigur nu au lipsit. Conventul bisericii reformate și alte adunări bisericești s'au ținut și în toamna aceasta după toată regula. De aceea nu credem să-i treacă cuiva prin minte oprirea sinoadelor noastre electorale, cari sunt organe și părți constitutive ale bisericii noastre autonome, a căror funcționare este indispensabilă și a căror stângenire ar fi identică cu paralizarea vieții constituționale. Sau dacă totuși s'ar ingeră cineva, am fi datori să protestăm energic și să ne justificăm procedura noastră legală. Se înțelege, nu numai presupunem, că ele au să decurgă în cadrele ordinii, dar contrarul îl ținem de eschis, fiindcă dela preoțime încă suntem în drept să așteptăm, ca să fie la înălțimea chemării și a situației.

Dealtfel păr. Lupaș încă admite ca *posibilă și necesară* ținerea sinoadelor parohiale *ordinare* din luna lui ianuarie.

Nu înțelegem atunci pentru ce dsa consideră de mai *risicate* sinoadele *electorale*, decât pe cele *ordinare*, câtă vreme este știut, că alegerile de deputați nu prea au darul să pasioneze pe sătenii noștri? În urmare proporțiile agitațiilor, care ar fi să provoace ingerența streină, tocmai la sinoadele electorale par a fi mai reduse. Aceste »agitații« însă, luate ca motiv de opreliște, sunt proprii de a ne duce la absurd, fiindcă de teama lor ar trebui atunci să nu mai ținem nici o alegere de preot sau învățător până după încetarea ostilităților. Ar urmă astfel, ca din anumite cauze, mai mult închipuite, decât reale, să ne suspendăm *înșine dreptul la viața constituțională a bisericii*.

Evident deci, că teama de ingerență, de care s'a inspirat forul competent, atunci când și-a impus o *rezervă oportunistă* în chestia demersurilor de făcut pentru alegerile la congres, nu-i deajuns de motivată. O astfel de teamă ar fi justificată numai atunci, când ar fi venit un *avertisment concret* în privința aceasta, sau când am avea cel puțin un caz de oprire sau disolvare a vreunui sinod electoral, ținut din august încoace, pe motiv de »agitație«. Va să zică în caz de *forță majoră* dovedită.

În lipsa acestora, așa credem, că *nime n'are temei* să ne împiedece poporul în practicarea

drepturilor constituționale asigurate nouă prin lege fundamentală sancționată de regele țării.

Nu ne rămâne deci, decât să ne facem datoria și deastădată după forma și modalitatea normată în lege.

Aceasta ni-se impune cu atât mai stăruitor, cu cât *modalitatea* de a ieși din așa numitul impas și respective *expedientul* recomandat de păr. L. cu privire la săvârșirea restaurărilor din ăst an, din parte-ne trebuie să-l perhorescăm din capul locului.

Ce soluție propune dsa, vrând să salveze naia bisericii dintr'o imagină strâmtoare caribdică?

Să exploatăm — zice dsa — prilejul acesta potrivit pentru a 'mpacă litera legii cu intențiunile legislatorului Șaguna, care proiectase la început toate alegerile corporațiilor bisericești pe câte un *ciclu de 6 ani*. »Sub necesitatea poruncitoare (?) a împrejurărilor excepționale« să se prelungească de astădată ciclul sau mandatele deputaților — încă pe 3 ani. *Consistoarele* eparhiale vor provoca deci pur și simplu sinoadele ordinare și colegiile preoțești ca prin un *concluz special* să-și dea învoirea de a fi considerați »realeși«, încă pe 3 ani, toți membrii vechi ai diferitelor corporațiuni.

Care va să zică pe »bătrânii și neputincioșii«, cari mai înainte nu-i țineau îndreptățiți să se întrunească în sinod electoral și să *aleagă* după toată forma, acum îi considerăm vrednici să pronunțe un *concluz*, prin care să *realeagă*.

Dar abstrăgând de contradicția aceasta și admitând pentru moment posibilitatea acestor »relegeri« sumare, cine ne asigură, că dintre cei declarați realeși în comitet sau epitropie, cari sunt duși în linia de foc, unii nu vor fi deja morți și îngropați în ceasul realegerii lor?

Modalitatea aceasta însă nu am putea-o admite sub nici o împrejurare, pentru că după părerea noastră ea este — cum se va vedea — deadreptul contrară spiritului și literii legii noastre fundamentale.

Să privim chestia mai deaproape.

Modalitatea oferită de păr. Lupaș emanează în fond din o *interpretare* a unor §§-i ai Statutului organic. Interpretând însă și respective căutând să-i aducă acești §§-i în consonanță cu intențiile originale ale lui Șaguna, dsa scapă din vedere un lucru. Uită anume, că prin Statutul organic s'a creat bisericii noastre față de puterea statului o relațiune de drept, cam asemănătoare cu a unui contract bilateral. Fiecare parte este deci îndatorată să respecte contractul și nici una nu-i poate modifica condițiunile pe motiv de *interpretare subiectivă*. Iar dacă totuși ar face-o o parte, cealaltă are dreptul să protesteze sau să modifice și ea ad libitum. Quid nunc?

De altcum interpretarea în general se admite numai la dispozițiunile așa numite *facultative* ale legii, însă normele sau dispozițiunile *imperative* ale legii nu se pot nici cum supune interpretării. Ele trebuiesc *executate ad literam*. Așa sunt și dispozițiunile Statutului organic.

Dar dacă pe motivul șabred al »stărilor excepționale« am admite și am acordă acum Consistoarelor sau sinoadelor parohiale *facultatea de a interpreta și a modifica* unii §§-i din legea noastră organică, ce s'ar putea întâmplă? Ne-am putea trezi, că mâne-poimâne vine guvernul sau vine cutare corporațiune de a noastră și declară: din cauza »forței majore« sau din anumite »împrejurări excepționale« am abandonat sau am schimbat cutare § din Statutul organic! Iată deci, că interpretarea subiectivă a legii pozitive — ori cât ar fi în principiu de liberală — poate deveni primejdioasă și poate aduce ușor la *volnicie și autocratie*, deci tocmai la polul opus principiului constituțional.

Incontestabil însă, că un astfel de *concluz special* sinoadele ordinare ale parohiilor nu au dreptul să aducă, iar *Consistoriile* nu le pot *investi cu acest drept excepțional*, în lipsa de *competență*. Dacă peste tot ar putea veni pe tapet chestiunea prelungirii mandatelor, atunci singurul for în drept să se pronunțe în afacerea aceasta ar fi *congresul*, care pentru acest scop ar trebui convocat în *ședință extraordinară*.

Cazul de analogie, la care îndrumă păr. Lupaș — dacă peste tot are loc analogia — pledează tocmai împotriva propunerii dsale, deoarece prelungirea mandatelor pentru funcționarii dela comitate încă s'a făcut prin *parlament* și nu atât din pricina războiului, cât mai ales în vederea apropiatei lor statificări. Singura analogie, la care ne-am putea referi în cazul de față este tocmai nizuința statelor și a guvernelor beligerante moderne de a menține și în timp de războiu ordinea internă și a *asigura mersul regulat* al instituțiunilor și organelor sale, pentru că viața internă a statului să nu se sdruncine.

Concluzele de realegere sau prelungire luate după modalitatea preconizată de păr. Lupaș ar însemna deci părăsirea de bună voie a drumului legal, nerespectarea legilor și regulamentelor noastre bisericești, care cum se știe urmează apriat *forma și modalitatea de alegere* pentru cazurile de restaurare ale diferitelor corporațiuni reprezentative.

O astfel de procedură nu este oare proprie a provoca tocmai ingerința aceea nepoftită, de teama căreia, în loc să ne executăm legea pe calea cea dreaptă, căutăm cărări piezișe și comode? Remediul le aparență »esclent« poate deveni astfel foarte primejdios.

Din aceste motive noi nu vedem necesitatea *reală*, care ne-ar constrânge să umblăm după remedii, espediente și analogii. Cu atât mai puțin aș afla de consult, ca să revenim la proiectele marelui Șaguna tocmai cu scopul de a-i eluda grandioasa operă, atât de frumos apreciată și de păr. Lupaș.

Ce ne rămâne deci ca concluzie finală?

Rămâne să trecem la ordinea zilei peste »stările excepționale« și să ne facem datoria, luând conform §§-ilor 140 și 170 din Statutul organic dispozițiunile necesare pentru alegeri.

La împlinirea datoriei, pe lângă litera moartă a legii, trebuie să ne povățuiască și rezoane de ordin superior. Practicându-ne și acum, ca și în vremuri normale, drepturile bisericesti vom arăta și 'n forma aceasta, cât de mult știm să le prețuim și să le cinștim, dovedind totodată, că viața internă constituțională a strămoșestii noastre biserici naționale se strecură liniștită în alvia ei adâncă, neinfluențată de curenții esteri sau de vânturile potrivnice.

Oradea mare, 3 dec. n. 1914.

Gh. Tulbure
asesor cons.

CRONICA.

Parastas Duminecă s'a oficiat în catedrala noastră din Arad parastas pentru marele arhiepiscop și metropolit Andreiu bar. de Șaguna. Parastasul a fost oficiat de părintele protosin-cel Roman Ciorogariu asistat de preoțimea locală. Panegiricul l-a rostit părintele profesor Dr. Iustin Suci, iar răspunsurile le-a dat corul seminarial.

Seminarul din Arad. Institutul nostru ped-teol. astă vară, pe vremea feriiilor a fost ocupat de miliție. După aceea alumneul vechiu, fostul spital Darányi împreună cu casa învecinată din strada Darányi a fost ocupat pentru spital militar. Acum a urmat rândul și la edificiul central seminarial și la alumneul nou. În toate aceste edificii se adăpostesc circa 400 soldați răniți și îngrijitorii lor. Marți în 2/15 decembrie au fost dimiși elevii ca concediați, având a face examen la sfârșitul anului școlar.

Concure.

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II-a din **Bonțești** (Bonczafalva) protopopiatul Butenilor, devenită vacantă prin abdicarea preotului Cornel Sabău, conform rezoluției Ven. Cons. Nr. 5817/914 se escrie concurs cu termen de 30 zile.

Emolumente:

1. Sesiă parohială constatătoare din pământul dela a) duleul Știolnii, b) la știolne, c) hotarul Musteștilor, d) la Criș. Darea după sesiă o va plăti alesul.

2. Casă parohială cu supraedificatele de pe intravilanul casei parohiale.

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire de stat (601 cor.—1401 cor.)

Alesul va catehiză la școlile din loc fără alta remunerație.

Reflectanții își vor înaintă petițiunile adresate com. par. și instruite conform reg. P. O. Of. ppresb. din Buteni, având după prealabila încunoștințare a of. ppbit. a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserica din Bonțești.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Florian Roxin* ppbiter.

—□—

1—3 gr.

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante din **Inand** protopresbiteratul Tinca cottul Bihar cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă pe lângă următoarea dotațiune:

1. Casă parohială cu grădină.

2. Pământ parohial, în estensiune de 23 iughere și 364□ și dreptul de imaș, ce compete după pământ.

3. Bir preoțesc dela 88 numere de case și anume: dela cei cu cel puțin un pătrar de pământ câte 30 l. grâu amestecat, iar dela cei cu pământ mai puțin de un pătrar câte 15 l. de grâu amestecat, cei fără pământ, dar cu casa proprie 15 l., iar unde sunt două câte pe un intravilan plătesc amândouă 15 l. grâu amestecat.

4. Stolele îndatinate: prohod mare cl. I. 10 cor., cl. II. 8 cor., cl. III. 6 cor., prohod mic 2 cor.

5. Eventuala întregire dela stat.

Contribuțiunile publice este îndatorat a le achită preotul, care va provedea și catehizarea elevilor.

Reflectanții, recursele lor ajustate conform Regulamentului au să le subștearnă subscrisului protopresbiter până în ziua 8/21 ianuarie 1915 adresate comitetului parohial și se vor prezentă în termenul regulamentar în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică din Inand.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *N. Rocsin* protopop.

—□—

1—3

În baza ord. Nr. 3611 B, 1914, prin aceasta se publică concurs din oficiu pe baza §-lui 31 din Regulamentul pentru parohii, pentru îndeplinirea parohiei de cl. III a **Borșea**, protopresbiteratul Peșteșului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în: „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele beneficii:

1. Pământ parohial de 15 jughere, arător și fânațe, având preotul a suportă dările și echivalentul.

2. Bir preoțesc, dela fiecare număr de câte o măsură de cucuruz sfârmat sau prețul ei curent.

3. Stolele îndatinate.

4. Întregirea dotațiunei dela stat.

5. Până la zidirea casei parohiale, de locuință se va îngriji alesul preot, care va provedea și catehizarea elevilor dela școalele din loc.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, ca cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Borșea, să le înainteze Prea On. Oficiu protopopesce în M. Telegd, în termenul concursual, având dânsii, cu știrea pplui a se prezentă în sfânta biserică din Borșea, pentru a-și arată desteritatea în cant, tipic și oratorie.

M. Telegd. 19 nov. (2 dec.) 1914.

Alexandru Munteanu protopresbiter.

—□—

2—3

Conform ord. V. Consistor Nr. 3610 B. 1914:

Prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** în organul diecezar: „Biserica și Școala“, pentru îndeplinirea parohiei de cl. III. **Surduc**, protopresbiteratul Peșteșului, pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă parohială, cu dependentele ei. 2. O sesiune de pământ arător și fânaț, în mărime de 17 iughere și 926□. 3. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă, câte o măsură de cereale, eventual 2 cor. 50 bani. Stolele îndatinate, după cum s'au specificat în protocolul comitetului parohial. 5. Intregirea dela stat. Dărilor și echivalentul după pământ, le va suportă alesul preot, care va prevedea și catehizarea elevilor școalelor existente.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca cererile lor de concurs, adresate comitetului parohial din **Surduc**, să le înainteze în termenul concursual **Prea On. Oficiu ppsc în Mezötelegd**, având dânșii, cu prealabila învoire a protopopului tractual, cu 8 zile înainte de alegere, a se prezenta în biserică înaintea poporului, spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Pentru comitetul parohial.

Dimitrie Vașcan preot, preș. adm. par. *Teodor Ciota* not. adhoc al com. par.
In conțelegere cu mine: *Alexandru Munteanu* ppresb.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confes. gr.-or. rom. din **Budinț**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 820 coroane.
2. Locuință în natură, cu grădină de 600□.
3. Pentru conferință 20 cor., în senz. concluz. V. Sin. eparh. 91/1914.

4. Pentru scripturistică 5 cor.

Dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 coroană. Intregirea dela stat, care e votată mai de mult, se va cere și pentru noul învățător.

De curățirea și încălzirea locuinții învățătoresți, se va îngriji însuși învățătorul; iar de a salei de învățământ comuna bisericească.

Alesul învățător e dator să conducă strana în dumineci și în sârbători și să supravegheze școlarii în s. biserică, fără altă remunerație.

Reflectanții au să-și înainteze petițiile concursuale, instruite cu documentele prescise, comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din **Belinț** (Belenceze, Temes-megye) și să se prezenteze în termenul concursual, într'o duminică, ori într'o sârbătoare, în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și în tipic.

Reflectanții, cari au mai fost în funcțiune, au să acludă și atestat de conduită dela protopresbiterul în al cărui tract au fost mai în urmă.

Cei apți a conduce corul vocal esistent, vor fi preferiți.

Ințelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□— 2—3

Pentru întregirea postului de preot din **Crivobara**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială de 32 jugăre, pământ arător, cu intravilan de 1/2 jugăr, fără casă parohială.
2. Stolele legale.
3. Eventualul ajutor de stat (congrua).

Darea după sesiă parohială o plătește preotul.

Fiitorul preot e obligat să catehizeze școlarii gr.-or. români din parohie fără altă remunerație.

Reflectanții, cari trebuie să aibă ecalificație pentru parohii de clasa a III-a, au să-și aștearnă petițiile, instruite conform legilor în vigoare, comitetului parohial din **Crivobara**, pe calea oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din **Belinț** (Belenceze, Temes-megye) și a se prezenta într'o duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în oratorie, cântare și tipic.

Dacă au mai funcționat undeva, trebuie să acludă și atestat de funcționare dela respectivul protopresbiter.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Trăoaș** (Torjás) se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele condițiuni:

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune de pământ de deal, care aduce un venit curat, — după detragerea tuturor speselor, — de cor. 70.

2. Birul legal.

3. Stolele legale.

4. Cărtir în casa parohială doua odăi și culină.

5. Grădină parohială.

6. Dreptul de pădure și izlaz 16/282.

7. Ajutorul dela stat, conform ecalificațiunei celui ales.

8. Sărcinile publice după pământul ce beneficiază le va suportă cel ales.

Alesul e obligat a catehiză la școala din comună fără vr'o remunerațiune specială.

Recursele, adresate comitetului parohial din **Trăoaș** ajustate regulamentar, sunt a se susțerne **Prea On. Oficiu protopresbiteral ur.-or. român** din **Mariaradna**.

Reflectanții vor avea a se prezenta în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Troaș (Torjás) din ședința comitetului parohial ținută la 12/25 octomvrie 1914.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu: *Procopiu Givulescu* pbiterul Radnei.

—□— 2—3

În conformitate cu rez. conz. Nr. 5677/914 se publică concurs pentru îndeplinirea capelăniei temporale pe lângă veteranul preot **Ilie Ilica** din **Bodești** (Bozós) cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Beneficierea întregii sesiuni parohiale (32 jug.)

2. După un an de servițiu, capelanul va beneficia casa parohială împreună cu supraedificatele și intravilanul pe care e zidită casa parohială.

3. Toate stolele obveninde în parohie (stolele legale).

4. La celea 2 semestre capelanul afară de întregirea de stat ce compete capelanilor, va primi câte 100—100 cor. din întregirea de stat a preotului Ilica, care beneficiază întregire superioară.

Alesul va suportă singur toate dările publice după venitul parohial și va catehiză fără altă remunerație.

Recursele, adresate comitetului parohial din **Bodești**, ajustate regulamentar pentru parohii de cl. II-a sunt a se susțerne oficiului protopresbiteral din **Buteni** (Körösbökény).

Reflectanții trebuie să se prezinte în biserică din loc pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu: *Florian Roxin*, protopresbiter.

—□— 3—3

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák Ferencz N-rul 35

Mare depozit în ornate recvizite bisericesti și anume:

Ornate (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericeii ort. române dela . . .	50—1000 cor.
Potire de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela . . .	36— 200 cor.
Potire de sticlă . . .	10 cor.
Cruci pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela	4— 100 cor.
Cădelnițe de bronz și argint dela	20— 100 cor.
Candele de argint dela	6— 100 cor.
Disc cu stea de bronz și aur, dela	15— 50 cor.
Litier argint chița	130 cor.
Cutie pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnăvi, din argint, cu prețul de	34 cor.
Icoane pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela	8— 100 cor.
Prăznicare pe lemn ori tinichea	9 cor.
Evanghelie cu litere latine și cirile legată mai simplu dela 24—40 cor., în legătură catifea	100— 130 cor.
Apostol, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre.	

◆ La dorință servim la moment cu informațiuni și deslușiri mai detaliate. ◆

Serviciu prompt. ≡ Prețuri moderate. ≡ Nr. telefonului 266.